

RIGSOMBUDSMANDEN I GRØNLAND

Dato: 3. december 2020

Samtlige ministerier mv.

Indberetning fra rigsombudsmanden i Grønland

Formandsvalg Siumut

Siumut gennemførte i weekenden 27.-29 november 2020 landsmøde med formandsvalg under temaet ”Et selv bærende Grønland”. På landsmødet valgtes Erik Jensen som formand for partiet med 35 stemmer mod Kim Kielsens 29 stemmer.

Valget af Erik Jensen forudses ikke at indebære væsentlige ændringer i Siumuts linje. Kim Kielsen har gennem længere tid været under kritik internt i partiet for lukkethed og manglende inddragelse af baglandet, og valget af Erik Jensen tolkes som et ønske om en mere åben og inddragende ledelse af partiet under de eksisterende politiske rammer. Vivian Motzfeldt, som også kandiderede til formandsposten, lagde i sit valgoplæg op til en skarpere kurs i forhold til rigsfællesskabet og en hurtigere vej mod selvstændighed. Vivian Motzfeldt udgik i første valgrunde efter at have modtaget 7 stemmer. Vivian Motzfeldt valgtes efterfølgende til politisk næstformand for partiet, mens formand for Siumut Nuuk, Inga Dora Markussen, valgtes til organisatorisk næstformand.

Et gennemgående emne på landsmødet var den splittelse, der har præget partiet. Såvel Erik Jensen som Kim Kielsen understregede i deres valgoplæg Siumuts betydning som lokomotiv i Grønlands udvikling og den deraf følgende nødvendighed af ro og klare linjer i partiet, og de betonedede begge vigtigheden af, at alle følte sig hørt og inddraget, uanset bosted (by/bygd) eller beskæftigelse.

Rigsombudsmanden i Grønland
Indaleeqqap Aqquataa 3
Postboks 1030
3900 Nuuk

Kalaallit Nunaanni Rigsombudsmandi
Telefon: (+299) 32 10 01
Telefax: (+299) 32 41 71
E-mail: riomgr@gl.stm.dk
www.rigsombudsmanden.gl

Den 45-årige Erik Jensen var relativt ukendt i landspolitisk sammenhæng, da han i april 2017 af Kielsen blev hentet ind som naalakkersuisoq for kommuner, bygder, yderdistrikter, infrastruktur og boliger. Denne post bestred han frem til valget i maj 2018, hvor han opnåede valg til Inatsisartut. Han sad som naalakkersuisoq for fiskeri, fangst og landbrug maj-oktober 2018 og som naalakkersuisoq for råstoffer og arbejdsmarked fra oktober 2018 til november 2019, hvor han trak sig fra posten i protest mod Kielsens ledelse.

Kim Kielsen er valgt som formand for Naalakkersuisut af Inatsisartut. Han kan derfor blive siddende som formand for Naalakkersuisut indtil næste valg. Valgperioden udløber april 2022.

Erik Jensen har til avisen Sermitsiaq udtalt, at Kim Kielsen er valgt som formand for Naalakkersuisut, og at partiformands- og Naalakkersuisutformandsposterne er adskilt fra hinanden. Han finder ikke, at det vil være en udfordring af samarbejde med Kielsen: ”(..) jeg har ingen problemer med Kim Kielsen. Jeg har tidligere arbejdet sammen med ham og har været naalakkersuisoq under ham. Jeg ser det derfor ikke som et problem. Vi er begge siumutter, som skal samarbejde med hinanden.” Kim Kielsen har ligeledes tilkendegivet, at han forudser et godt samarbejde, og at hans loyalitet ligger hos partiet.

Politiske analyser i de grønlandske medier forudser, at Kim Kielsen inden for kortere tid vil trække sig som formand for Naalakkersuisut eller udskrive valg. Det sidste forekommer dog mindre sandsynligt, idet Kielsen tidligere i mange situationer har talt imod udskrivelse af valg i utide. Skulle han ønske at træde tilbage fra posten som formand for Naalakkersuisut til fordel for Erik Jensen, vil dette kræve Inatsisartuts godkendelse. Inatsisartuts vintersamling indledes 16. februar 2021.

Finanslov 2021

Inatsisartut vedtog 27. november 2020 Forslag til Finanslov 2021 efter indgået aftale mellem koalitionspartierne Siumut, Demokraatit og Nunatta Qitornai af 23. november 2020.

Aftalen indebærer et underskud på finansloven for 2021 på 76,9 mio. kr., mens DA-resultatet for perioden 2021-2024 udviser et samlet overskud på 26,1 mio. kr. Det fremgår af aftaleteksten, at arbejdet med udformning af finanslov for 2021 har været præget af konsekvenserne af coronapandemien, som dels har haft betydning for forventede indtægter, dels har medført øgede udgifter til hjælpeforanstaltninger, beredskab mv. De primære sigter har været at styrke likviditeten, opretholde kernevelfærden og få skabt økonomisk balance over fire år.

Finanslovsaftalen prioriterer et samlet løft på ældreområdet, idet der lægges op til en sammenhængende og langsigtet strategi på området. Der afsættes særlige midler til at sikre tidlig pension fra det fyldte 65. år til nedslidte. Aftalen fastholder fokus på socialområdet, hvor der bl.a. lægges op til en særlig indsats for hjemløse, samt sundhedsområdet, hvor der afventes indstillinger fra en af Naalakkersuisut nedsat sundhedskommission vedrørende strukturen i sundhedsbetjeningen.

Udbygning af en sammenhængende infrastruktur i passagertransporten prioriteres fortsat. Dette indebærer færdiggørelse af arbejdet med lufthavnsstrukturen og forberedelse af beslutningsoplæg om regionale landingsbaner og vejanlæg. Med henblik på finansiering af kapitalkrævende infrastrukturanlæg igangsættes undersøgelse af muligt frasalg af ejerandele af selvstyrejede aktieselskaber, herunder Royal Greenland A/S. Parterne bag finanslovsaftalen ønsker at udbygge reformarbejdet og agter i 2021 at fremlægge en samlet reform på arbejdsmarkeds- og socialområdet.

Der har i arbejdet været fokus på slankning af den offentlige administration, og der er fundet besparelser i det offentlige på 71,1 millioner kroner i perioden 2021-2024. I disse besparelser indgår bl.a. en nedjustering af markedsføringsprojekter på kulbrinteområdet mod endelig neddrøsing i 2024.

Nationalbanken: Analyse af Grønlands økonomi
Danmarks Nationalbank offentliggjorde 12. november 2020 sin årlige analyse af Grønlands økonomi under overskriften ”Vækstpause og voksende offentligt underskud”.

Analysen belyser, at flere års økonomisk fremgang, som følge af coronapandemien, er afløst af vækstpause og en voksende gæld. De aktuelle udfordringer understreger og skærper behovet for effektivisering og reformer i den offentlige sektor.

Som det også er påpeget af Grønlands Økonomiske Råd anføres det i analysen, at Grønlands økonomi er mindre påvirket af pandemien end økonomierne i mange andre lande. En væsentlig årsag hertil er, at Naalakkersuisuts coronastrategi har haft til følge, at det indtil videre er

lykkedes at inddæmme smitten, hvorfor interne nedlukninger og restriktioner har kunnet afvikles. Hertil kommer, at erhvervsstrukturen i Grønland er med til at mindske afhængigheden af globale konjunkturer, ikke mindst på grund af den store offentlige sektor.

Fiskeriet er det primære eksporterhverv, og fangsterne har ikke været påvirket af ændringer i de globale afsætningsforhold. Risikoen for fiskeriet knytter sig især til muligheden for prisfald på fisk og skaldyr. Ifølge Nationalbanken har fiskeriets egne aktører tilkendegivet, at de forventer prisfald på fisk og skaldyr til eksport på helt op til 20 procent i 2021. Hvis dette scenarie bliver en realitet, vil ressourcerenteafgiften falde med 150 mio. kr. i 2021. Dette indtægtstab vil ligeledes have afledte virkninger i form af lavere indkomst- og selskabsskatter.

Nationalbanken peger på behovet for at slanke og effektivisere den offentlige sektor, ikke mindst henset til det øgede udgiftsbehov, som den forudsatte aldring af befolkningen vil medføre. Aldringen af de store årgange fra 1960'erne forudses at øge de offentlige udgifter med 5-6 pct. af BNP eller mere end 1 mia. kr. mere end de offentlige indtægter over de

næste årtier. En så voldsom budgetforbedring vil kræve brede reformer, der bl.a. styrker effektiviteten i den offentlige sektor og øger erhvervsdeltagelsen og beskæftigelsen. Det grønlandske arbejdsmarked har i de seneste år været præget af arbejdskraftmangel og et stort behov for uddannet arbejdskraft. I analysen peges derfor på behovet for en generel højnelse af uddannelsesniveaet. Der peges i analysen på, at den væsentligste udfordring fortsat er den store spredning i befolkningens tilknytning til arbejdsmarkedet. Det er en strukturel udfordring, som er uløseligt forbundet med uddannelsesniveaet. Arbejdsløsheden blandt personer uden uddannelse efter folkeskolen var 9,3 procent i 2018 mod 2,8 procent for personer med en erhvervsuddannelse og 0,5 pct. for personer med en videregående uddannelse. Nationalbanken fremhæver derfor behovet for en indsats på uddannelsesområdet således at det sikres, at en større andel af ungdomsårgangene påbegynder og fuldender en kompetencegivende uddannelse.

Naalakkersuisoq for finanser, Vittus Qujaukitsoq har i en pressemeddelelse erklæret sig enig i analysens konklusioner: ”Naalakkersuisut er enig i Nationalbankens konklusioner. Bankens analyse afspejler meget godt det billede, vi selv har af vores økonomi og scenarier for fremtiden”.

Analysen kan hentes på Nationalbankens hjemmeside, www.nationalbanken.dk.

Ny naalakkersuisoq for kultur, uddannelse og kirke

Formand for Naalakkersuisoq Kim Kielsen har, efter Inatsisartuts godkendelse, udpeget Katti Frederiksen til ny naalakkersuisoq for kultur, uddannelse og kirke. Katti Frederiksen afløser Ane Lone Bagger, som af helbredsmæssige årsager udtrådte af Naalakkersuisut og trak sig ud af politik i juli 2020.

Den 38-årige Katti Frederiksen er cand. mag. fra Grønlands universitet Ilisimatusarfik. Hun kommer fra en stilling som sekretariatschef i Grønlands sprogsekretariat.

Katti Frederiksen er datter af tidl. naalakkersuisoq for udenrigsanliggender Suka K. Frederiksen, som afgang ved døden tidligere på året.

Fortsat uro i Suleqatigiisitsisut

Partiet Suleqatigiisitsisut/Samarbejdspartiet, der ved valg til Inatsisartut i 2018 opnåede 1 mandat, kæmper med voldsom intern uenighed mellem nuværende og tidligere medlemmer af partiets hovedbestyrelse. Stridens kerne er Inatsisartutmedlemmet Tillie Martinussens træk på partikassen, der bl.a. har dækket udgifter til flytning, telefoni, stresscoach og behandling på laserklinik for Inatsisartutmedlemmet. En del af uenigheden handler endvidere om, hvem der er partiets retmæssige formand. Tillie Martinussen er fungerende formand, idet tidligere formand Michael Rosing nedlagde sit hverv i 2019. Han ønsker nu at genindtræde i formandshvervet, men dette afvises af den siddende bestyrelse.

Michael Rosing har søgt at nedlægge fagedforbud mod Tillie Martinussen og partiets kasserer med henblik på at forhindre, at der optages lån i partiets navn. Retten i Grønland har imidlertid afvist dette.

18. november 2020 udsendte partiet en pressemeddelelse, hvoraf det fremgik, at Tillie Martinussen ikke kunne deltage i den resterende del af Inatsisartuts efterårssamling, idet det vurderedes, at hendes egen og partiets ansattes sikkerhed var truet. Hun ønskede ikke over for de grønlandske medier at uddybe pressemeddelelsen, men udtalte til KNR: *"Partiet og jeg har vurderet, at jeg skulle begrænse min færden uden for min bopæl, indtil vi var mere sikre på min sikkerhed"*.

KNR radioavis oplyste 20. november 2020, at 5 medlemmer af partiet, herunder Michael Rosing, har indgivet politianmeldelse mod Suleqatigiisitsuts hovedbestyrelse for misbrug af partiets midler.

Ifølge partiets årsrapport for 2019 udgjorde partistøtten i 2019 ca. 1,1 mio. kr. Kontingentindbetalinger fra medlemmer udgjorde 2.725 kr.

Coronasituationen

Der er pr. 30. november 2020 i alt konstateret 18 tilfælde af COVID-19 i Grønland. Alle er raskmeldte, og ingen har haft behov for indlæggelse. Ved indrejse til Grønland er der fortsat krav om fremvisning af en højst 5 dage gammel negativ test ved indtjekning i Kastrup og 5 dages karantæne med re-test på 5. dagen efter ankomst.

Seneste tilfælde blev konstateret 11. november ved re-test på 5. dagen hos en person, som var i karantæne.

Fra 9. november 2020 kan der kun ske passagertransport ind i Grønland via Københavns lufthavn Kastrup. Dette betyder, at AirGreenlands og IcelandAirs ruter via Island er midlertidigt indstillet. Baggrunden herfor er især, at de grønlandske myndigheder ønsker, at alle indrejsende har fået samme type test. I København har AirGreenland en aftale med Rigshospitalet, hvor passagerer kan blive testet inden afrejse, og svar på testen sendes direkte til AirGreenland.

En borger i Aasiaat, som i oktober ikke overholdt den foreskrevne karantæne, er blevet pålagt en bøde på 9.000 kr. for overtrædelse af bekendtgørelse om rejser til og i Grønland. Den manglende overholdelse medførte bl.a., at Inatsisartut måtte aflyse en mødedag, og at Inatsisartuts finansudvalg måtte gå i hjemmekarantæne, fordi en person, som havde været tæt på pågældende, rejste til Nuuk med en delegation for at holde møder.

Antallet af rejsende hen over jul og nytår vækker bekymring. På et pressemøde 2. december 2020 appellerede naalakkersuisoq for sundhed Anna Wangenheim indtrængende til, at planer om rejser til og fra Danmark i forbindelse med højtiden gentænkes. Hun oplyste, at mange allerede har benyttet sig af muligheden for omkostningsfrit at ændre deres billet, men at antallet af rejsende fortsat er for højt. 2500 ventes at rejse til Danmark før jul, og ca. 1500 rejser til Grønland før jul, dvs. i alt ca. 4000 passagerer, som har været i Danmark. Dette medfører en akut forhøjet risiko for smitte i Grønland, og det udgør en risiko for, at Grønland ender i en situation, som ikke kan håndteres. Landslæge Henrik L. Hansen udtrykte særligt bekymring for smittespredning fra personer, som returnerer til

Grønland efter juleferie i Danmark og forudser smittestigning i begyndelsen af januar 2021.

Da den ønskede nedgang ikke har materialiseret sig trods henstillinger, er atlantafgange 21. og 22. december med tilhørende indenrigsforbindelser aflyst. Der er endvidere lukket for indrejsende til Grønland 20. december. Der indsættes i stedet atlantfly 19. december 2020, således at passagerer fra Danmark kan nå karantæne og re-test inden jul.

Sprog til debat

I forbindelse med valgkampen op til formandsvalget i Siumut fremkom valgoplæg fra Kim Kielsen med overskriften "*Vores land, vores sprog*". I oplægget foreslås, at det skal være en betingelse for at opnå arbejdstilladelse eller permanent opholdstilladelse, at man lærer grønlandsk: "*(..) Det (er) nu tid til, at vi tager næste skridt i planen for vores land. Det er tid til at hjemtage udlændingeområdet. Vi skal udvikle vores land, vi skal byde velkommen til dem, der kommer hertil for at arbejde og skabe fremgang, men det skal være på vores betingelser. Kommer man til vores land for at arbejde, skal man lære vores sprog, og man skal forstå vores kultur. Derfor skal vi sætte klare regler op for, hvornår man kan få en arbejdstilladelse, og hvornår man kan få en permanent opholdstilladelse.*" Det foreslås i oplægget, at der etableres gratis onlinekurser i grønlandsk, og at det skal være en betingelse for fortsat ansættelse i det offentlige, at man følger kurserne og består de indlagte eksaminer.

Kielsens forslag til sprogpolitik fik ingen medvind uden for partiet. Formand for IA, Múte Bourup Egede, udtalte til Sermitsiaq, at det snarere var påtrængende at få formuleret en god integrationspolitik med henblik på en samlande politik for dansk og udenlandsk arbejdskraft. Nivi Olsen, Demokraatit, fandt, at kræfterne i højere grad burde bruges til at skabe en uddannelsesstruktur, der kan resultere i at flere grønlændere får en videregående uddannelse, således at behovet for dansk og udenlandsk arbejdskraft nedbringes. Sygeplejerskernes organisation, Peqqissaasut Kattuffiat, kaldte forslaget "sympatisk, men urealistisk", og Sprogskolen i Sisimiut, der i Kielsens oplæg var tiltænkt opgaven med udformning og afholdelse af onlinekurser, markerede, at et initiativ som det foreslåede dels ville kræve ressourcer, man ikke rådede over, dels formentlig ikke ville kunne opfylde formålet.

Uddannelsesniveaueet i Grønland er stigende, men er stadig det laveste i Norden. Omkring halvdelen af alle 25-64 årige har ingen uddannelse ud over folkeskolen. I resten af Norden er det en fjerdedel, der ikke har en uddannelse ud over folkeskolen. I 2017 var folkeskolen den højest fuldførte uddannelse for 54 pct. i aldersgruppen 25-64 årige. 16 pct. af de 25-64-årige havde en videregående uddannelse, mens 25 pct. i aldersgruppen havde gennemført en erhvervsuddannelse.

Internationalt

Aftalememorandum med UK om fiskerisamarbejde

Naalakkersuisoq for fiskeri, fangst og landbrug Jens Immanuelson og UKs undersekretær for miljø og fiskeri underskrev 9. november 2020 et aftalememorandum om øget samarbejde om fiskeri og relaterede emner.

Aftalen sætter rammen for, at Grønland og UK kan udvikle et bilateralt samarbejde på fiskeriområdet, når UK forventeligt træder ud af EU pr. 1. januar 2021. Aftalen etablerer samtidig en årlig fiskerialog, hvor parterne kan mødes og udbygge samarbejdet på områder såsom fiskeriforvaltning, kontrol, forskning, innovation og samarbejde mellem fiskerierhvervet.

Grønland har en betydelig eksport af især torsk og rejer til Storbritannien, og det har derfor været en prioritet for Naalakkersuisut at opnå dialog med henblik på sikring af situationen efter Brexit.

Amerikansk lån til mineprojekt

Det australske selskab Ironbark, som i 2016 fik tilladelse til udvinding af zink i Citronen Fjord i Nordøstgrønland, underskrev i begyndelsen af november 2020 en hensigtserklæring om lån på 1,37 mia. kr. med EXIM, den amerikanske stats eksportkreditbank.

Departementschef i selvstyrets råstofdepartement Jørgen Hammeken-Holm har over for Altinget udtrykt tilfredshed med denne udvikling: *”Det forstærker virksomhedens mangeårige engagement i Citronen-projektet og Grønland mere bredt. Som et af landets flagskibsressourceprojekter repræsenterer Citronen en unik mulighed for på kort sigt at diversificere Grønlands økonomiske base og tiltrække betydelige udenlandske investeringer”*.

Ironbark har anslået, at det vil koste 3,3 mia. kr. at anlægge minen. Minen forventes at have en levetid på 14 år og forventes at skabe ca. 500 arbejdspladser.

Amerikansk bistand til Råstofskolen

Naalakkersuisut takkede i april 2020 ja til den amerikanske regerings tilbud om projektsamarbejde til en værdi af 12,1 mio. USD, sv.t. ca. 84 mio. DKK, til civile projekter i Grønland. Det var fra amerikansk side et ønske at fokusere på sektorer i Grønland som vil gavne den økonomiske udvikling i landet, herunder inden for råstofbranchen, turisme og uddannelse.

Aftalen om projektsamarbejde skal blandt andet ses som et resultat af de aftalememoranda, der blev afsluttet i juni 2019 mellem Naalakkersuisut og det amerikanske udenrigsministerium.

I rammen af denne aftale er der 23. november 2020 offentliggjort et 3-årigt samarbejde mellem det amerikanske udenrigsministerium og Råstofskolen, som er en del af KTI Tech College i Sisimiut. University of Utah vil bidrage med udvikling af minetræningsfaciliteter og et search and rescue-program og vil etablere målrettede kurser til understøttelse af den minefaglige udvikling i Grønland. I samarbejdet, som har en værdi af 1,2 mio. USD, sv.t. 7,5 mio. DKK, deltager endvidere eksperter fra University of Alaska Fairbanks' Mining and Petroleum Training Service.

Amerikansk-grønlandsk uddannelsespartnerskab

I rammen af ovenfor nævnte aftale er annonceret et nyt uddannelsespartnerskab mellem organisationer og universiteter i Grønland og USA under navnet Arctic Education Alliance. Partnerskabet har til formål at oprette erhvervsuddannelsesprogrammer, der

understøtter bæredygtig turisme, serviceindustrien samt land- og fiskeriforvaltning i Grønland.

Indsatsen ledes af University of Alaska Fairbanks (UAF) og Grønlands Klimaforskningscenter ved Grønlands naturinstitut Pinnngortitaleriffik. Endvidere deltager Grønlands universitet Ilisimatusarfik, Pennsylvania State University og Southern Maine University.

Programmet er 2-årigt og har en bevilling fra USAs udenrigsministerium på 1,8 mio. USD, sv.t.ca. 11,3 mio. DKK, som er blevet tildelt UAF.

Arctic Education Alliances formål er at fremme samarbejde mellem uddannelsesmiljøer i USA og Grønland samt understøtte fælles uddannelsesmæssige og økonomiske muligheder. Første skridt i processen bliver at identificere yderligere partnerorganisationer inden for turisme, naturressourceforvaltning og uddannelsessektorerne i Grønland og i Arktis. Disse partnere kommer til at samarbejde om at lave en vurdering af de industrielle og erhvervsuddannelsesmæssige behov i Grønland, udvikle en plan for at skabe en uddannelseskapacitet, der kan imødekomme disse behov, samt udvikle et curriculum, der kan underbygge indsatsen. Projektet kommer også til at indeholde et udvekslingsprogram for at bringe grønlandske studerende og fakultetsmedlemmer til Alaska i forbindelse med workshops med partnerorganisationerne.

Staten i Grønland

SAR-aftale til AirGreenland

Forsvaret har ultimo november 2020 underskrevet en aftale med AirGreenland om det fremtidige landbaserede helikopterberedskab i Grønland. Aftalen betyder et styrket eftersøgnings- og redningsberedskab (Search and Rescue, SAR).

Den nye aftale indebærer, at Air Greenland vil løse opgaven med to ny helikoptere af typen Airbus H225. AirGreenland indkøbte i 2019 de to helikoptere til formålet, og med den ny aftale kan der indkøbes en tredje af typen Airbus H155 til indsættelse i Sydgrønland. AirGreenland, som tidligere på året har måttet nedskære med 111 årsværk, byder aftalen velkommen og ser frem til, at den vil gøre det muligt at fastholde lokale kompetencer.

Helikopterberedskabet leveres af AirGreenland på vegne af det danske forsvar. Aftalen træder i kraft 1. januar 2021. Såfremt alle muligheder udnyttes, vil Air Greenland løse opgaven frem til 2032.

Forsvaret har haft aftaler med AirGreenland om redningshelikoptere siden 2012.

DMIs vejrtjeneste i Grønland flyttet til Nuuk

Danmarks Meteorologiske Instituts vejrtjeneste i Grønland, som hidtil har været placeret i Kangerlussuaq, flyttede i begyndelsen af november til Nuuk. DMI er flyttet ind hos Arktisk Kommando, som allerede huser Naviair. Årsagen til flytningen er netop, at DMIs meteorologer i Nuuk vil befinde sig tættere på flere af de nærmeste brugere, herunder bl.a. Naviair, Grønlands Politi, AirGreenland, Royal Arctic Line og Arktisk Kommando. DMI skriver i en pressemeddelelse, at flytningen giver mulighed for bedre koordinering og

vidensdeling, som især er til gavn i forbindelse med farligt vejr, krise- og redningssituationer, miljøovervågning og suverænitets håndhævelse.

Afprøvning til værnepligt udskudt

Coronapandemien har udskudt den afprøvning til værnepligt i Grønland, som skulle have været gennemført i løbet af efteråret 2020.

Forsvaret gennemførte i 2019 for første gang afprøvning til værnepligt i de fire gymnasiebyer Nuuk, Aasiaat, Qaqortoq og Sisimiut. Der var stor interesse for muligheden, og 47 unge gennemførte afprøvningen. 15 af disse indgik efterfølgende en aftale om en plads på værnepligtsuddannelsen i 2019.

Forsvarsministeriet har meddelt, at afprøvning i Grønland til værnepligt vil blive gennemført i 2021.

Udlændingeområdet: ønske om fast-track ordning

Under en spørgetime i Inatsisartut om forhold på sundhedsområdet oplyste naalakkersuisoq for sundhed Anna Wangenheim, at problemet med mangel på sundhedspersonale, herunder især læger, søges løst gennem ansættelse af udenlandsk arbejdskraft. Dette forudsætter etablering af en fast-track-ordning for Grønland med henblik på at gøre det lettere, smidigere og hurtigere at ansætte udenlandske medarbejdere. Anna Wangenheim udtrykte optimisme i forhold til en snarlig etablering af en sådan ordning.

Det grønlandske arbejdsmarked er under pres med en høj beskæftigelsesgrad i de fleste fag. Naalakkersuisut har derfor siden 2019 været i dialog med Udlændinge- og Integrationsministeriet med henblik på at klarlægge de grønlandske ønsker til udformningen af en fast-track ordning. På grund af opgaver afledt af coronapandemien er Naalakkersuisut forsinket i denne proces. Udlændinge- og integrationsminister Mattias Tesfaye tilkendegav i oktober 2020 over for avisen Sermitsiaq, at han gerne så, at der hurtigst muligt blev fundet en god løsning for Grønland, og at han afventede Naalakkersuisuts udspil.

Selvstyreloven giver adgang til, at selvstyret kan overtage sagsområder, som drives af staten i Grønland. I bilag til selvstyreloven er oplyst 33 områder, som kan overtages. Selvstyret har, siden loven trådte i kraft i 2009, overtaget råstofområdet og arbejdsmiljø offshore. I drøftelser om takten i overtagelse af de udestående sagsområder prioriteres udlændingeområdet højt.

Mikaela Engell